

Datum:

3 september 2020

Betreft:

Gesprek met de Griekse minister voor migratie op 10 september

Geachte woordvoerders asiel en migratie,

Op 10 september a.s. heeft u een overleg met de Griekse minister voor migratie. Onze organisaties zijn zeer bezorgd over de enorme crisis en problematiek ten aanzien van vluchtelingenbescherming in Griekenland. Er zijn beschuldigingen van gewelddadige *pushbacks*, [collectieve uitzettingen](#) en [het doodschieten van een migrant](#) aan de grens. De situatie in de opvangkampen is een permanente, humanitaire ramp en [duizenden statushouders](#) worden momenteel uit de opvang gezet vanwege capaciteitsgebrek. Onze organisaties zijn bovendien enorm bezorgd over het feit op 2 september jl. [de eerste corona-besmetting is geconstateerd](#) bij een vluchteling in het overvolle kamp Moria.

Verzoek relocatie minderjarige vluchtelingen

Inmiddels is het bijna een jaar geleden dat Griekenland een noodkreet stuurde aan alle EU-lidstaten om een groep van 2.500 alleenstaande minderjarigen uit de overvolle vluchtelingenkampen over te nemen. Griekenland heeft aangegeven dat zij de opvang en bescherming van alle circa 5.000 alleenstaande minderjarigen niet kan waarborgen. Er zijn simpelweg teveel kinderen die acuut bescherming nodig hebben en elke dag opnieuw ten prooi vallen aan misbruik, uitbuiting en geweld. Er is sprake van een toenemend aantal zelfmoordpogingen, tieners die zichzelf verwonden door angst en stress en kinderen die gestopt zijn met praten en slapen. Door de [lockdown is de situatie nog verder verslechterd](#) en de eerste corona-besmetting in het overvolle kamp Moria, waar de tentjes opeengepakt staan tussen het vuilnis en het open riool, is rampzalig en [vereist urgente actie](#).

Een coalitie van inmiddels 11 EU-landen heeft zich gecommitteerd aan de relocatie van 1.600 kinderen. Landen als Duitsland, Portugal, Finland, Frankrijk en Luxemburg hebben in totaal enkele honderden kinderen veilig opgevangen en de volgende relocatie-vluchten worden gepland. Naast deze coalitie van EU-landen heeft ook Zwitserland een groep kinderen overgenomen van Griekenland. Het kabinet wil vooralsnog geen onderdeel zijn van deze coalitie en meent dat dit een 'ad hoc' oplossing zou zijn. De stelling van het kabinet dat Nederland wél kinderen wil overnemen als alle EU-landen meedoen, vinden wij onhoudbaar. Nederland weet immers dat landen als Hongarije deze initiatieven zal blijven dwarsbomen. Ook het aanstaande Europese migratiepact zal die afwerende houding van landen als Hongarije of Polen niet direct veranderen waardoor coalities van welwillende landen cruciaal blijven.

Daarbij: de relocatie van kinderen naar andere lidstaten is gebaseerd op Europees recht en verankerd in Europees beleid. Eurocommissaris Johansson is vanuit de Europese Commissie belast met de coördinatie van de relocatie en [benadrukt het belang en de urgentie hiervan](#) net als het Europees Parlement dat verwijst naar artikel 78 lid 3 Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VwEU). Andere EU-landen reppen niet van ad hoc oplossingen, maar van solidariteit met Griekenland (artikel 80 VwEU). Relocatie is, kortom, een *Europese* oplossing voor een Europees vraagstuk

Dat er stevig draagvlak is in Nederland om minderjarigen uit de Griekse kampen hier op te vangen, bewijst het grote aantal gemeenten (op dit moment: 164 gemeenten en vijf provincies!) dat zich heeft aangesloten bij de ['coalition of the willing'](#) die opvang wil bieden aan 500 kwetsbare kinderen in Nederland.

De onhoudbare situatie in Griekenland onderstreept een cruciaal punt: er is directe solidariteit nodig met Griekenland door relocatie en eerlijke verdeling van vluchtelingen – waaronder veel kwetsbare kinderen – over Europese landen. Het land is in crisis en er zijn nu oplossingen nodig die het land direct ontlasten. Als andere landen weigeren om vluchtelingen over te nemen vanuit Griekenland, dan wordt de situatie daar steeds slechter en blijven we getuigen van humanitaire drama's en mensenrechtenschendingen als gevolg van de Europese migratie-agenda.

Het kabinet zou oplossingen van welwillende landen moeten omarmen, in plaats van frustreren, menen onze organisaties. Wij doen samen met een steeds groter groeiende groep van gemeenten, provincies, dominees, artsen, wetenschappers, prominenten en bezorgde burgers opnieuw [een klemmend beroep op het kabinet](#) om per direct een deel van deze kwetsbare minderjarigen op te vangen in Nederland.

Opvang- en voogdijplan in Griekenland

De afgelopen jaren is al meerdere malen geprobeerd om het voogdijsysteem in Griekenland te verbeteren, zonder positief resultaat. De Griekse hulporganisatie *Metadrasi* liet ons weten dat het vinden van voldoende geschikte voogden in Griekenland, met haar eigen problematiek en grote aantallen alleenstaande kinderen, onrealistisch is. Er is geen reden om aan te nemen dat dat nu anders zal zijn.

Toch liet de staatssecretaris eind april – in reactie op de noodkreet tot relocatie – weten dat Nederland opvang gaat regelen op het Griekse vasteland. Bij brief van 7 mei jl. bevestigde zij de plannen voor een opvanglocatie voor 48 minderjarigen. In een periode van drie jaar, zouden daar in totaal ongeveer 500 kinderen moeten worden opgevangen. Daarnaast bestaat de hulp uit het helpen opzetten van een voogdijsysteem in Griekenland. Op 3 september jl. liet de staatssecretaris weten dat er een voorstel ligt voor het oprichten van drie opvangvoorzieningen in de omgeving Athene met elk 16 plekken. Daarnaast zijn verkennende gesprekken gevoerd tussen voogdijinstelling Nidos en het Griekse Nationaal Centrum voor Sociale Solidariteit E.K.K.A.

Wij benadrukken dat dit plan voorbij gaat aan het verzoek van Griekenland om de verantwoordelijkheid voor deze minderjarigen over te nemen en te herverdelen over Europese landen. De Grieken blijven immers verantwoordelijk voor deze kinderen. Daarnaast is het onrealistisch in de Griekse context. Om 500 kinderen op te vangen in drie jaar, verblijft een kind gemiddeld slechts drieënhalve maand in een opvanglocatie. Dit is niet haalbaar, stellen Griekse partnerorganisaties zoals de *Greek Council for Refugees*. Mensen wachten nu al jaren op een procedure. De Griekse asielprocedure is overbelast en er is [kritiek op de nieuwe wetgeving](#) die op 1 januari 2020 in werking trad, omdat vluchtelingen ten onrechte worden uitgesloten van bescherming. Nieuwe Griekse wetgeving zorgt er tevens voor dat statushouders na 30 dagen uit de opvang worden gezet om plaats te maken voor nieuwe asielzoekers die aankomen. Dit levert [hartverscheurende beelden](#) op van vluchtelingen, waaronder gezinnen met baby's, die op straat moeten overleven.

Het 'opvang- en voogdijplan' ontslaat Nederland niet van haar verantwoordelijkheid voor eerlijke herverdeling van asielzoekers en vluchtelingen over Europa en deelname aan het relocatie-plan. Wij roepen het kabinet op om zo snel mogelijk een deel van de kwetsbare kinderen van Griekenland over te nemen en op te vangen in Nederland.

Het opvang- en voogdijplan roept daarnaast aan aantal vragen op:

- *Hoe verhoudt de doorlooptijd van drieënhalve maand in een opvanglocatie zich met de enorme crisis in het Griekse asiel- en opvangsysteem?*
- *De kinderen moeten eerst door een asielprocedure. Waar moeten de kinderen heen na die paar maanden opvang? Kunnen zij hun asielprocedure afwachten in de locatie?*
- *Hoe verhoudt het Nederlandse plan zich tot eerdere pogingen om het Griekse voogdijsysteem te verbeteren?*
- *Hoe wordt de voogdij geborgd van de kinderen in het opvanghuis? Wie zorgt ervoor dat deze kinderen wettelijk beschermd worden en de benodigde psychosociale hulp krijgen zoals beloofd in de Kamerbrief van de staatssecretaris?*

Kunt u deze vragen bespreken met de Griekse minister van migratie en Staatssecretaris Broekers-Knol?

Wij hopen dat u onze inbreng ter harte neemt.

Met vriendelijke groet,

Amnesty International
Stichting Vluchteling
UNICEF Nederland
Defence for Children
Kerk in Actie
War Child
Humanistisch Verbond

VluchtelingenWerk Nederland
Save the Children
PAX
Stichting Bootvluchteling
UAF
Terre des Hommes